

da ne smejo biti Nemci k steni pritisnjeni, a tudi Slovani ne smejo biti k steni pritisnjeni; Slovani so drugim enakopravni; ne ena poedina narodnost stori cesarstvo, ampak vse skupaj delajo Avstrijo, in ako, gospóda moja, to vlada prizna, potem bodo vsi dobri Avstrijani. Te besede ministra grofa Taaffeja so nemške liberalce do tal poparile, a vzbudile neizmerno veselje in navdušenost pri narodnih in konservativnih poslancih pa tudi pri vseh dobrih Avstrijancih, posebno slovenskih. Hvala Bogu in našim poslancem! To je velik uspeh. Tako še Slovanom pravično in odločno ni govoril noben avstrijski minister. Živili naši slovenski poslanci, živili sorodni nam poljski in češki pa tudi vrli nemški konservativni poslanci! Njim se imamo zahvaliti, da smo tako daleč prodrli. Slava in hvala pa pravicoljubnemu res avstrijskemu ministru grofu Taaffeju. Prav je, da sta mu slovenska okrajna zastopa, slov. graški in šoštanjski čestitala. Nemški ustavoverni liberalizem je smrtno zadet. Vojaška postava vsled kujanja za § 2. (nabiranje novincev) ni dobila $\frac{2}{3}$ vseh, t. j. 220, ampak samo 174 konservativno-narodnih glasov; 155 liberalcev je nasprotovalo. Tako na pol dognana postava gre v zbornico gosposko, kder bo gotovo sprejeta. V delegacije izvoljenih je 22 konservativno-narodnih mož, a samo 17 liberalcev. Deželni zbori letos ne morejo biti pozvani. Avstrijskim višjim oficirjem je se ukazalo učiti se ruskega jezika. Na južnem Tirolskem delajo šaunce in trdnjave proti Italiji. Zoper koróškega poslanca Ottitscha nabirajo volilci nezapupnice in tirjajo, naj položi poslanstvo. Kranjski Slovenci pa svojemu poslancu grofu Hohenwarthu dopošiljajo zaupnice. Volitev novega poslanca namesto umrlega grofa Barbota bo 3. januarja pr. l. Ogerski državni zbor je povišal davek za petrolej. Minister Tisza baje ne bode več dolgo ministroval. Hrvatski sabor snide se v Zagrebu prihodnji teden. Nagodba z Ogerskim se ni obnovila, ker Magjari nečejo ničesar izvršiti, kar so Hrvatom uže davno bili obečali. V Bosni in Hercegovini je samo 16 regimentov naše vojske, 7 bataljonov loveev, 96 kanonov, 1 škadrona konjenikov, 2 ženijska bataljona in 2 pionirski kompaniji z majhnim številom mož, vseh bo okoli 10.000 mož.

Vnanje države. Zopet so zarotniki hoteli usmrtiti ruskega carja. V Moskovi blizu železnice so kupili bišo, napravili iz nje podzemeljski rov pod železnico, ga naphali s smodnikom in ga užgali, ko se je car mimo peljal iz Livadije, eden celi vlak so raznesli, a carja niso zadeli. Ta se je bil uže v drugem vlaku mimo odpeljal prehitivši oni vlak, kterega so zločinci razdjali. Car je potem v Kremelskem gradu zbranej gospodi, ki mu je prišla čestitat, djal: „Bog me je ovaroval nesrečne smrti, jemu se imam za toliko milost zahvaliti“, ko je potem car došel v Petersburg,

podal se je najprej v Kazansko cerkev Bogu se zahvalit. Zločincev do sedaj niso zasledili. — Bolgarski knez je pozval nove ministre in prvo bolgarsko „sebranje“ poslancev razpustil. Črnogorci so pri Veliki ob Limu imeli hud pa zmagenosen boj z Albanci, teh je več kakor 1000 mrtvih, a tudi mnogo Črnogorcev je palo. Po Nemškem, posebno v Šleziji in Saksonskem, je veliko siromaštvo in glada. Vrh tega je v Ovikovi se zgodila v premogovih jamah grozna nesreča; plin se je užgal in 91 delavcev usmrtil. Bismark če vse nemške železnice za državo pokupiti in v ta namen 1500 milijonov goldinarjev dolga najeti, in ker doma ni toliko penez, trka uže pri Francozih na dveri, naj bi mu denarjev posodili. Angleži stavijo iz Kanade čez celo severno Ameriko 350 milj dolgo železnico, da si okrajšajo pot v Japan in Kitajsko.

Za poduk in kratek čas.

Sv. Kri v Ludbregu na Hrvatskem.

I. V broju 44. „Slov. Gosp.“ čital sem o našem proščenju, koje se v župnoj cerkvi ludbrežkoj vsako leto slavi prve nedelje septembra meseca. Naj mi cenjeni dopisnik dobrotno oprostí, ako mu poročilo izpravljam ali bolje nadopolnujem. Njemu se dakako v zlo vzeti ne more vprav nič, ker je napisal, kakor je čul pripovedati med narodom, ne imajoč pri roki verodostojnih podatkov.

Prigodba, za koju pravijo, da se je v Ludbregu sbila glede sv. Krvi Spasitelja našega, Jezusa Kristusa, ne pada v minuto stotlje, nego je mnogo starejša. Pred menoj je natančen prepis bule (pisma) papeža Leona X. — original ali matica je v arhivu kneza Batyanya —, v kojoj berem, kako je že za njegovega predhodnika, papeža Julija II. (1503—13), ta čudovita dogodba bila nazuanjena rimskoj Stolici, to pa po nekem plemenitašu imenom Thomas de Zech, lastniku gradiča Lethgenut (za onda v zagrebskoj biskupiji). Ondi se veli: „ . . . quod annus jam tunc centesimus vel circiter agebatur, quod quidam presbyter missam celebrans . . .“ t. j. kakih 100 let bode od onega časa, ko je nek duhovnik opravljajal najsvetejšo daritvo. Iz teh besedij lahko sklepamo, da naša prigodba sega v začetek 15. veka, t. j. okoli leta 1413. Dogodivščina je sledeča. Nek svećenik ali duhovnik slavil je sv. mešo. Pred sv. obhajalom razdelivši hostijo na troje spusti jeden del v kelih a dva položi na skledico. V tem trenutku nastane skušnjava. Mešnik namreč začel je dvomiti, da li se je vino v resnici pretvorilo v presveto Krv Jezusovo. Dokler ga take misli nadlegujejo, nadaljuje opravilo vsled predpisanih obredov. Ko je kelih nagnil, da ga izpije: zapazi, da je v posodi nastala velika sprememba, — boja (barva) vina pretvorila se v ono krvi, miris (dub) in okus vinski spremenil se v

duh in okus krvi. Službenik božji ves preplašen in zapanjen pospravi kelih s krvjo; vse skriva ter o čudežu nikomur ne razode ne besedice. Ali previdnost božja, koja vse modro in spretno ravna, nije dopustila, da ovi čudež ostane skrivnost, temveč da bode mnogokojemu neverniku in trdoglavcu močen in živ dokaz vere glede bitstvene navzočnosti presv. Telesa in Krvi Jezusove v altarnem svetstvu. Svečenik, ki je taj primerljaj držal v največoj skrivnosti tečajem celega svojega življenja, sčasoma vrlo nevarno zbolil, bilo mu je umreti. No prej ko je izdihnil svojo dušo, je rečeni čudnovati dogodek očitno izpovedal, priznal, razglasil. Kelih, v kojem je sveta Krv bila v naravskoj svojoj tekočini, izročil je ludrežkoj farnoj cerkvi presv. Trojice. Kakor berem v pismu papeža Leona X., to se je pred kelihom zgodjalo več čudežev. Danes se sv. Krv ne kaže več v kelihu; predniki naši so z dovoljenjem duhovne oblasti mesto kelih vzele steklenico, da se tako laglje namesti v monstranciji za to svrbo prigotovljenoj. Ljudstvo je mahoma po tem odkritju začelo obiskovati našo cerkvo, zvesto se Bogu priporočalo in klanjalo presv. Krvi. Osobito vojniki, ki so se dnevice (zaporedoma dan na dan) vojskovali z divjim in okrutnim Turkom, kateri nam je takrat domovino plenil in pustošil, posebno vojaki, pravim, nahajali so jako duhovno okrepa v imenovanoj cerkvi.

Če vprav je med ljudmi pobožnost do sv. Krvi rasla vsakega leta, ako je tudi ljudstvo iz raznih in dalnjih krajev v vrlo velikem številu semkaj prihajalo, vendar še za onda ta stvar nije bila od glavarja sv. cerkve katoliške priznana pak potrjena. Vprav ozirom na to se gore označeni Thomas de Zech uteče k namestniku Kristusovemu, sv. očetu Juliju II. s prošnjo, da bi on celo reč preiskal, odobril ter po svojoj od Boga zadobljenoj vlasti priskočil v duhovno pomoč onim, koji v omenjenoj cerkvi dolaze krepčati svojo dušo.

Papež Julij II. odloči zadostiti željam. V upravljenem na opata dveh samostanov, koji za onda niso spadali pod oblast nijednega episkopa ter so bili v toj dobi v obsegu škofije zagrebske, abbatibus monasteriorum de Boers et de Chyak nullius diocesis in dicta zagrabiensi diocesi tunc commorantibus) naloži, da to stvar preiskujeta, svedoke zaslišata, vse okoliščine na tanko popišeta, a spise do dobra zatvorene pošljeta v Rim. Opata izročeno jima službo vesto opravljata, vse očitno preiskujeta, javno povprašujeta in pozvedujeta pak o vspehu sporočita očetu kršč. sveta. Sv. oče pregledavši obširno poročilo spomni se, kako nam je dragi naš Rešitelj zapustil zaklad neizrekljive svoje ljubezni, ker je presv. svoje meso in krv za hrano dal dušam našim. Da bi pa bogoljubni svet do presv. altarske skrivnosti kazal čem večo naklonost, ljubav, zaupanje in pobožnost, za to je imenovani vladar sv. Cerkve „dne 16. januarija 1513. v 10. letu svojega vladauja po milosti vseмогоčega ter vsled oblasti in veljave

zadobljene od namestnikov Jezusozih, ss. apostolov Petra in Pavla“, podelil odpustek tretjine kaznij onih, koje bi kdo po smrti moral prestati v čistilišču. Dnevi, ob katerih se dobiva odpustek so: mala Gospojnica (8. sept.), praznik sv. Tomaža ap. 21. decbr.) pak Telovo. Kdor želi odpustkov se vdeležiti, mora kateri si bodi dan izmed dotičnih svetkovin „med prvimi in drugimi večernicami“ opraviti sv. spoved in obhajilo ali mora za isto imeti vsaj živo voljo pak darovati miloščino vsled zmožnosti. (Konec prih.)

Smešničar 50. Neko babče pita gospoda župnika: kdo pa je bil ta, ki ste ga včeraj na veliki petek omenjali in o njem in o njegovej smrti toliko žalostnega povedali? Župnik odgovorijo: „to je bil naš Gospod Odrešnik“. Babče na to dobrohotno odvrne: „no, Bog se mu usmili čez njegovo dišo, škoda, da ga nisem poznala.“ R. Rižnar.

Razne stvari.

Telegram. Okrajni zastop je votiral hvalo in popolno zaupanje ministerskemu predsedniku grofu Taaffeju zaradi možatega postopanja dne 5. dec. in grofu Hohenwartu čestital k odklovanju ter mu izrekel hvalo in zaupanje.

Lipold.

(*Udi Matica slovenske*) dobijo za letos 4 knjige.

(*Mestnine*) so v Mariboru nabrali mesenca novembra 1349 fl., celo leto do sedaj 11.895 fl., tedaj 200 fl. več kakor lani. Je tudi nekaj, kar zvečinoma plačuje — Slovenec.

(*Ptujsko mesto*) je pjonirskim oficirjem, prišedšim iz Bosne napravilo slavnosten obed, za katerim je bil ples.

(*Stekel pes*) je v Orešji pri Mariboru zgrizil psa, konja in več ljudi.

(*Slov. bistriški okrajni zastop*) je po večini liberalen in nemškutarsk, ker beremo, da je novozvoljeni načelnik mu g. Karol Formaber mlajši, namestnik pa dr. Mih. Detitschegg.

(*Fanta iščejo*) Sletnega Franca Hergula, ki je za pastirja služil pri županu Stajukotu v Korčiču ormožkega okraja. Jeseni je iz paše preminol. Pravijo, da je fanta nekdo ubil; njegovi sorodniki ga baje niso mogli trpeti.

(*Šolo zaprli*) so v Kamei pri Mariboru, ker med otroci razsaja vratna vnetica difteritis. Več učencev je umrlo.

(*Zblaznila*) je Jožefa Gašparič v Studencih nad Mariborom in si levo roko s sekuro popolnem odsekala.

(*Ponarejen stotak*) je nek kmet menjati dal na lesnem sejmu v Ptuj.

(*Tolovaj Gunzaj*) klata se zdaj v brežiškem okraju, po Bizeljskem. Več ljudi je izropal in ranil.

(*Goveja kuga*) na Kranjskem je še v 11 vaseh okraja litijskega, kamniškega, novomeškega,